

Hivatkozási szám a TAB ülésén:
4. (T/4393)

A bizottság
MSZP
frakcióhoz tartozó tagjainak
tagjainak javaslata.

Javaslat módosítási szándék megfogalmazásához
a Törvényalkotási bizottság számára,
**egyres törvényeknek a pénzügyi közvetítőrendszer fejlesztésének
előmozdítása érdekében történő módosításáról**
szóló
T/4393 számú törvényjavaslathoz

A Bizottság a törvényjavaslat 128. §-ának az alábbi módosítását javasolja:

128. § Az MNBtv. 56. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

[„56. § Az MNB-vel szemben – közigazgatási jogkörben okozott kár vagy személyiségi jogsérelem miatt – kártérítés, illetve sérelemdíj iránti igény akkor érvényesíthető, ha az MNB határozata vagy mulasztása jogszabálysértő és a bekövetkezett kárt, illetve a sérelemdíj-követelés alapjául szolgáló személyiségi jogsérelmet közvetlenül ez idézte elő, és a sérelmet okozó MNB döntés kapcsán megindított közigazgatási perben az MNB-nek legalább a kártérítés vagy a sérelemdíj iránti igény alapjául szolgáló döntés vagy mulasztás tekintetében történő pervesztessége esetén a hozott ítélet jogerőre emelkedett.”]

„56. § (1) Az MNB-vel szemben - hatósági jogkörben hozott döntése miatt – kártérítés iránti igény akkor érvényesíthető, ha az MNB jogszabálysértő határozatával kárt okozott és a kár az MNB határozatának bírósági felülvizsgálata iránti eljárásban nem volt elhárítható.

(2) Az MNB-vel szemben kártérítés iránti igény akkor is érvényesíthető, ha az MNB közhatalom gyakorlásának – így különösen felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettségének – elmulasztásával kárt okozott. Az MNB az okozott kár megtérítésére köteles, ha a közhatalom gyakorlásának elmulasztása olyan feladatkörével függ össze, melynek ellátására kizárólagosan jogosult, és a kár egyéb eljárásban nem volt elhárítható.”

Indokolás

Matolcsy György vezette Magyar Nemzeti Bank az elmúlt években folyamatosan arra törekedett, hogy felelősségét minimálisra csökkentse, így tevékenysége, vagy éppen mulasztása miatt számonkérésére a lehető legnehezebben kerülhessen sor. A 2013-ban elfogadott új, MNB-ről szóló törvény a Polgári Törvénykönyvtől eltérő felelősségi szabályokat határozott meg a jegybankkal kapcsolatban. Szigorúbb feltételeket emeltek be a törvénybe: az MNB kizárólag akkor felel az általa okozott kárért, ha a kárt a jogszabálysértő határozatával közvetlenül idézte elő. Ilyen követelményt a közhatalom gyakorlásával okozott kárért való felelősséget szabályzó Ptk.-norma nem ismer. Nincs is szükség erre a szűkítésre, az csak a felelősség elmaszatozására alkalmas.

Jelen törvényjavaslat a kárfelelősségi szabályokat tovább szigorítja, a célja nyilvánvaló: lehetetlenné kívánja tenni azt, hogy az MNB ellen indított kártérítési igényeket a jogosultak érvényesíthessék.

Teljesen érthetetlen az, hogy a jogalkotó miért követelne meg minden esetben – így nem csupán jogszabálysértő MNB döntés, de mulasztás esetén is – közigazgatási pert. A szabály egyes fordulatai egymásnak ellentmondanak, hiszen mulasztás esetén is a sérelmet okozó MNB döntés bírósági felülvizsgálatának követelményéről beszél, mely követelmény teljesítése egyenesen lehetetlen. Arról nem is beszélve, hogy a megindított közigazgatási perben a jegybank „pervesztességéről” szóló ítéletnek jogerőre kell emelkednie. Szó szerinti értelmezés szerint, ha az MNB csupán részleges pervesztes, az ilyen perekben nem lesz érvényesíthető kárigény. Matolcsy György és Orbán Viktor szándékai szerint a Magyar Nemzeti Bank hatósági eljárásaiban elkövetett mulasztásnak nincs következménye. Pedig 2011. május 6-án Orbán Viktor – írásban válaszolva a neki feltett kérdésekre – kijelentette: Magyarország nem lehet a jövőben következmények nélküli ország. Azzal, hogy a Magyar Nemzeti Bank a pénzügyi közvetítőrendszerrel kapcsolatos felügyeleti és ellenőrzési kötelezettségének nem tett eleget, súlyosan mulasztott és ezzel százmilliárdos nagyságrendű károkat okozott kisbefektetők tízezreinek, helyi és nemzetiségi önkormányzatoknak, valamint állami tulajdonú vállalatoknak.

Mindezek ellenére az MNB nem csupán nem vállalja a felelősséget a mulasztása okozta károkért, de nyilvánvalóan látható, hogy újabb és újabb szabályokkal igyekszik ellehetetleníteni a felelősségre vonását célzó pert. Ez egy jogállamban elfogadhatatlan magatartás.

Magyarországon a Fidesz viselt dolgainak nincs következménye. Egyelőre.

A módosító javaslat az MNB-re vonatkozó kárfelelősségi szabályok olyan megfogalmazását tartalmazza, amely alapján a jegybank a hatósági döntésével okozott károkért a Ptk.-ban foglalt feltételek szerint felel. Ha a Nemzeti Bank közhatalom gyakorlásának elmulasztásával kárt okoz – hatósági döntés hiányában – nem követelhető meg előzetes közigazgatási perben hozott döntés. Szükséges kimondani azt is, hogy ha valamely közhatalmi tevékenységet jogszabályban foglalt előírás miatt kizárólag az MNB láthat el, akkor ezzel kapcsolatos felelőssége is érthetően magasabb, így mulasztása is sokkal súlyosabbnak kell, hogy minősüljön. Emiatt ha az okozott kár megtérítésére más eljárásban nem volt mód, szükséges, hogy az MNB viselje jogellenes mulasztása okozta következményeket.